ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Радянський педагог

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФСПІЛКОВИХ КОМІТЕТІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ В. СТЕФАНИКА

Газета заснована 30 вересня 1988 року. | № 3 (3) | 18 жовтня 1988 р. | Ціна 3 коп.

НА ТРИБУНУ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ: ПОЗИЦІЯ КОМУНІСТА

ОЦІНЮЄ СТУДЕНТ

Либонь, не помилюся, коли скажу: які б заходи ми сьогодні не використовували для вдосконалення вищої педагогічної освіти, вони ніяк не досягнуть успіхів, якщо не сконденсуються на головному предметі наших турбот і хвилювань — студенті.

На жаль, нині у вузах першість відводиться не педагогічному обдарованню, а вченому ступеню викладача. Але ж не кожен кандидат наук спроможний стати доцентом, а доктор наук — професором. Справа тут не лише в лекторській майстерності, про яку з пристрастю говорив у публікації «Хто навчає вчителя?», вміщеній у газеті «Радянський педагог» за 30 вересня ц. р., завідуючий кафедри педагогіки і психології доцент В. Д. Хрущ, але й, як на мене, в схильності до спілкування з молодіжною аудиторією.

Студентові близьке спілкування з викладачем, для якого він сам становить інтерес, з наставником, щедрим думкою, який захоплює шириною світогляду. Це виховує культуру взаємин, може стати моральною нормою для майбутнього вчителя. Тим більше важливо, щоб він вчасно зустрів не байдужого, з самовдоволеною малорухомою думкою власника вченого ступеня, а особистість, якій притаманна радість співпереживання, першовідкривача і думок, і людей.

Вважаю, що студента не може захопити лекційний курс, в якому з року в рік повторюється один і той же, нерідко компілятивний текст. Надто студента нинішнього, студента періоду перебудови. Адже мудрість — це, власне, і є досвід оновлення знань і прийомів їх передачі іншим. Звичайно, мета вузівського виховання — розвиток самосвідомості майбутніх фахівців школи, підготовка їх до самостійних рішень, а не до тиражування раніше відомого.

Чимало шкоди у вузівському викладанні завдає відверте адміністрування, тим більше командний стиль. Любові до знань страхом не прищепиш. Лише показником слабкості в очах студентів стає перевірка лектором відвідування лекції і як наслідок — екзаменаційна оцінка, що підбиває підсумок не зусиль розуму, а елементарної посидючості.

Загалом ми, викладачі, надто рідко замислюємося над тим, як оцінюють нас студенти: чому одні лектори користуються у молоді повагою й любов'ю, а інші не заслужили цього; чому в одних працювати на практичних заняттях, готувати диплом вважається особливою честю, а до інших примушують йти. Думаю, коли до відомого в інституті викладача ніхто не виявляє бажань йти на спецкурс або писати в нього курсову роботу, то робити це в наказовій формі не варто. Ректорату тут доречно задуматися, чи відповідає такий викладач своєму призначенню. Як і над тим, чи варто й надалі погоджуватися з практикою рівномірного кількості слухачів і спецкурсів або учасників спецсемінарів. А може доцільно в умовах перебудови повернутися до практики 50-х років, коли студентам дозволяли на вибір відвідувати тільки третину годин, відведених на лекційні курси (при збереженні, звісно, обов'язковості лекцій з основних фахових дисциплін). Така система ставала важливим показником оцінки викладача студентами.

Науковий керівник моєї дисертації, відомий наставник не одного покоління викладачів не лише нашої кафедри (в недалекому минулому сам завідував нею в інституті), а й інших навчальних закладів України доктор філологічних наук, професор І. І. Ковалик часто любив говорити: «Якщо викладачі, зокрема ті, хто має свою школу, вибирають для продовження власних ідей здібних студентів, то чому студенти не можуть вибрати для керівництва, приміром, курсової або дипломної робіт викладача... Я до сих пір з гордістю згадую, в яких професорів Львівського університету свого часу навчався».

Відданість студента обраній професії вчителя (історика, математика, філолога, фізика та ін.) прямо залежить і від того, наскільки гостро відчуває він свою причетність до спадщини попередників. От чому, вважаю, назріла необхідність запровадити в інституті факультативні курси з історії того чи іншого фаху, зрештою, з історії, основного профілю вузу. Зауважу, щоправда, якась дещиця подібних відомостей включається вже до лекції «Вступ до спеціальності», яка читається на першому курсі в обсязі аж... двох годин. Та й то її, як правило, проводять лише викладачі кафедри педагогіки та психології і, по суті, жоден викладач з профільних кафедр. А чому б розширений і більш поглиблений лекційний курс з історії науки не читати провідним спеціалістам того чи іншого факультету, зрештою, чому б не запропонувати його (вважаю, що він конче потрібний) і старшокурсникам: власне, тоді, коли вони серйозно замислюються над тим, що особисто зможуть зробити на обраному шляху.

У нашому інституті, який скоро справлятиме свій півстолітній ювілей з дня заснування, є, безперечно, свої традиції. Стосовно ж до піднятої проблеми хотілося б запропонувати розвивати нову традицію — читати лекції з історії Івано-Франківського (Станіславського) педінституту, публікувати нариси і спогади про кращих професорів, доцентів, викладачів і випускників (принаймні газетна площа для цього в багатотиражці «Радянський педагог» завжди повинна знайтися). Пишання своєю альма-матер, пошана й повага до знань, що набуваються тут, гадаю, сприяли б не лише зростанню престижу професії в очах студентів, але й звертали б їх увагу до вивчення теорії та історії культури. Адже пізнання минулого полегшує шлях у майбутнє. Не забуваймо, що нашим нинішнім вихованцям доведеться жити не тільки в двадцятому, а й двадцять першому століттях.

М. ЛЕСЮК.
Завідуючий кафедрою української мови, доцент, член парткому інституту.

Фото І. Тимінського.

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Зустріч у школі

Днями в Івано-Франківській середній школі-інтернаті № 1 відбулася зустріч педагогічного та учнівського колективів з доцентом нашого інституту Іваном Терентійовичем Прусом. Вона була присвячена сімдесятиріччю з дня народження видатного радянського педагога-новатора Василя Олександровича Сухомлинського.

Із зацікавленням слухали присутні виступ І. Т. Пруса, адже він — давній і добрий знайомий В. О. Сухомлинського: жили разом у селі, на службу в ряди Радянської Армії йшли разом, де й застала їх Велика Вітчизняна війна, часто зустрічалися на різних наукових конференціях у Москві, Києві, інших містах нашої країни, багато листувалися. Про все це згадував Іван Терентійович на вечорі, а також розповів про втілення ідей великого педагога у навчальних закладах Прикарпаття.

М. МЕЛЬНИК.

Допомогли сільським трудівникам

Чотириста двадцять студентів нашого інституту по-ударному працювали на овочевих плантаціях радгоспу імені 40-річчя Жовтня Снігурівського району Миколаївської області. Протягом минулого місяця вони збирали помідори, цибулю та перець, по суті, вчасно й без втрат допомогли сільським трудівникам завершити польові сільськогосподарські роботи.

Без перебільшення, справжні зразки самовідданої праці тут показали студенти Б. Вальнюк, М. Сисак, О. Яремчук, С. Кляп, О. Пішковцій із загону № 4, А. Матковська, С. Вайнгій із загону № 13, С. Олабіна, Н. Цибуля, Л. Ященко із загону № 11, О. Настащук, Л. Матвіїв та А. Кшановська із загону № 7, С. Губко та О. Драгомирецька із загону № 8, О. Вовк і Г. Процюк із загону № 9 та багато інших.

Правління господарства нагородило переможців трудового суперництва серед студентів грошовими преміями та організувало екскурсію до міста Херсона. Добрий спомин про себе залишили студзагонівці інституту не лише натхненною працею, але й концертними виступами, спортивними змаганнями тощо.

В. БОНДАРЕНКО.
Командир студзагону «Педагог», викладач кафедри фізвиховання.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ: ЗВІТИ І ВИБОРИ

Жити перебудовою, здійснювати перебудову

Тези звітної доповіді партійного комітету на звітно-виборні збори комуністів інституту

Протягом звітного періоду в центрі діяльності партійного комітету інституту була робота, спрямована на реалізацію рішень XXVII з'їзду КПРС, XXVII з'їзду Компартії України, лютневого (1988 р.) Пленуму ЦК КПРС та XIX Всесоюзної партійної конференції. Комуністи і безпартійні зосереджували свою увагу на невирішених завданнях перебудови загальноосвітньої та вищої педагогічної школи, на питаннях вдосконалення навчально-виховного процесу. За час, що минув від попередніх звітно-виборних зборів, у вузі розпочато підготовку спеціалістів з нових фахових дисциплін: математика і інформатика, педагогіка і психологія дошкільного виховання. Також відкрито новий факультет, що готує вчителів малювання, креслення та праці; кафедру атеїзму, етики і естетики; соціологічну лабораторію.

З метою поліпшення зв'язків між інститутом та школами міста й області створено 7 філіалів кафедр, проводяться спільні виїзні засідання кафедр з педрадами шкіл, у школах з посиленим вивченням дисциплін нинішнього навчального року вперше працюватимуть викладачі інституту.

Останнім часом інститут значно поліпшив роботу в питаннях відбору здібної молоді, зокрема з сільської місцевості, для оволодівання вчительською професією. Появилися нові форми такої роботи — факультет майбутнього педагога, заочні школи юних фізиків і математиків, філологів і художників, організація олімпіад серед старшокласників, педкласи в школі-інтернаті № 1 тощо.

Разом з тим у справі підготовки висококваліфікованих учительських спеціалістів є ще недоліки. Це стосується насамперед питання кадрів професорсько-викладацького складу інституту: не всі кафедри рівномірно укомплектовані ними, порушено оптимальне співвідношення між молодими і досвідченими викладачами. Партійні групи та партбюро факультетів, по суті, самоусунулись від цієї проблеми, а партком не підійшов до неї з належною принциповістю і серйозністю. Однак варто зазначити, що ректорат, очолюваний комуністами В. І. Кононенком, Б. В. Василишиним та П. С. Федорчаком, останнім часом провів певну роботу, спрямовану на перебудову кадрової політики в інституті, — направлено в аспірантуру ряд молодих перспективних викладачів, запрошено досвідчених учених, розроблено цільо-

(Продовження на 2-й стор.).

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ: ЗВІТИ І ВИБОРИ

Жити перебудовою, здійснювати перебудову

Тези звітної доповіді партійного комітету на звітно-виборні збори комуністів інституту

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

ду програму «Кадри».

Важливим елементом перебудови роботи інституту стала атестація професорсько-викладацького складу, а також підрозділів вузу, яка виявила ще одну грань кадрової проблеми — невідповідність деяких викладачів високому критерію педагога вищої школи. Крім того, очевидними були й недоліки у її проведенні.

У перебудові повинна проявитися авангардна роль членів КПРС. У комуніста не може бути авангардної ролі взагалі, вона виражається в конкретних ділах. Ця ленінська думка особливо актуальна сьогодні. Тому партійним групам кафедр, партійним бюро факультетів і парткому інституту є над чим працювати. Свою роботу потрібно спрямувати так, аби кожен комуніст, кожен безпартійний працівник відчував себе активним і зацікавленим в загальнонародній справі.

Підвищенню кваліфікації викладачів, а значить, якості підготовки майбутніх учителів сприяла наукова робота, що проводиться в інституті. За звітний період вона велась по 46 колективних темах, 16 з яких є госпдоговірними. Протягом останніх двох років опубліковано 6 монографій, 3 підручники, 12 посібників, 260 статей загальним обсягом 255,6 друкованих аркушів. Тут необхідно відзначити особливо плідну роботу професорів В. І. Кононенка, Д. М. Фреїка, О. Ю. Карпенка, І. А. Климишина та інших науковців вузу. Однак, треба зауважити, що за цей час не захищено жодної докторської дисертації.

Науково-дослідним сектором виконано 35 договорів на суму 429,5 тисячі карбованців. Однак це доробок практично двох кафедр: фізики (зав. кафедри П. П. Киричок) та методики фізики і ТЗН (завідуючий кафедри Д. М. Фреїк).

В інституті працює 128 наукових студентських гуртків і проблемних груп, якими охоплено 2057 студентів. Вони беруть участь у республіканських та всесоюзних наукових конференціях. За підсумками трьох останніх років 8 студентських робіт нагороджено на Всесоюзному конкурсі дипломами, а робота студента Р. Комарницького відзначена Дипломом Мінвузу СРСР і ЦК ВЛКСМ.

Разом з тим чимало наукових гуртків і проблемних груп працюють формально, лише незначна кількість студентів бере участь у виконанні госпдоговірних тем.

Проректору по науковій роботі комуністу П. С. Федорчаку необхідно підвищити вимогливість до деканів і завідуючих кафедрами у справі забезпечення наукової реалізації реформи вищої і середньої школи, вимог і постанов партії щодо прискорення науково-технічного прогресу.

Відповідно до рішень XXVII з'їзду партії, Пленумів ЦК КПРС, XIX Всесоюзної партійної конференції ідеологічна робота в інституті спрямовувалась на перебудову її змісту.

Цьому завданню ідеологічна комісія (в складі комуністів М. В. Кугутяка, М. Ю. Голянича, В. І. Мойсеєнко, В. Х. Яценюка) намагалась підпорядкувати нові форми і методи ведення роботи: дискусійні політичні клуби, різного роду зустрічі, круглі столи, соціологічні дослідження, пошукові операції тощо. Все це сприяло політичній активізації студентів, ідеологізації їх мислення, посиленню демократизації і гласності.

У цьому плані значну роботу проводили кафедри суспільних наук, яким відведене особливе місце в підготовці висококваліфікованого, ідейно загартованого вчителя. В той же час помітно, що перебудова роботи кафедр суспільних наук, їх становлення як центрів методологічної і виховної роботи проходить ще повільно.

Важливе місце в діяльності парткому займала робота у справі патріотичного та інтернаціонального виховання (відповідальна член КПРС В. І. Мойсеєнко). Діюча система заходів у цілому дає змогу вести роботу в різноманітних напрямках, враховуючи запити різних груп студентів. Такими формами роботи були тижні революційної слави, Вахти пам'яті, фестивалі інтернаціональної дружби, свята словесності, відзначення Шевченківських днів. Вони доповнювались організацією студентських конференцій по патріотичному вихованню, діяльністю студентського лекторію, заходами на відзначення 70-річчя Великого Жовтня, 325-річчя Івано-Франківська.

Посиленню інтересу студентів до вітчизняної історії, особливо радянського періоду, привело до активізації діяльності ряду суспільно-політичних і дискусійних клубів, появи нових, зокрема «Інтернаціоналіст» (з числа колишніх воїнів-інтернаціоналістів), «Діалог», «Позиція» (з суспільно-політичних проблем), «Учитель» (з проблем перебудови вищої і середньої школи) та ін.

Нині особливої ваги з боку парткому і партійних бюро факультетів вимагає проблема піднесення культури міжнаціональних відносин, покликана створити атмосферу колективізму, згуртованості, дружби, довір'я, гуманізму, боротьби з проявами зверхності. Її розв'язанню сприяє система заходів в інституті, спрямована на вивчення мови, фольклору, досягнень культури братніх народів. Зокрема, студентам різних факультетів запропоновано вивчати російську і рідну українську мови, історію Української РСР, започатковують свою роботу лекторії з образотворчого мистецтва, музики та літератури. Значно більше в цьому плані міг би зробити клуб інтернаціональної дружби, яким керує комуніст М. І. Мірошніченко.

Протягом останнього часу в інституті дещо пожвавилась атеїстична робота ідеологічної комісії парткому. Цьому сприяла розроблена парткомом і ректоратом система заходів по посиленню атеїстичної роботи у зв'язку із 1000-річчям введення християнства на Русі. Вона передбачала вивчення відповідних курсів наукового атеїзму, організацію зустрічей з науковцями, уповноваженими у справах культів при Раді Міністрів УРСР по Івано-Франківській області, проведення конференцій, дискусії за романом Ч. Айтматова «Плаха». Однак організоване в листопаді 1987 року анкетування показало, що кожний четвертий студент до атеїстичної роботи в школі не готовий, а деякі з них висловили сумнів у її необхідності. Здавалося, що з відкриттям кафедри атеїзму, етики і естетики (завідуючий кафедрою член КПРС М. К. Фіглевський) в атеїстичній роботі повинен би наступити перелом, однак цього не відбулося. Кафедра атеїзму ще не стала координуючим центром атеїстичної роботи, яка проводиться в інституті. За упущення в атеїстичній роботі відповідальні і більшість партбюро факультетів. Немає чіткої скоординованої системи естетичного виховання студентів. Не повністю використовується потенціал вузу в цьому відношенні, мало залучаються до цього творчі Спілки Прикарпаття, не узагальнюється досвід кращих шкіл міста, області з питань естетичного виховання школярів. Варто б подумати і про створення кабінету естетичного виховання на базі трьох факультетів (худграфу, музпеду, філфаку), конструкторського бюро в оформленні навчальних корпусів та аудиторій, а, можливо, створити й університет культури, в рамках якого б діяли літературна студія, клуби любителів книги, фотолюбителів, живопису, музики, кіно, тощо.

В умовах ідеологічної боротьби особливого значення набуває переконливе і своєчасне розкриття вигадок буржуазної пропаганди. Парткомом ця робота будувалась з урахуванням специфіки нашого регіону.

Важливою ланкою ідеологічної роботи парткому за звітний період була організація роботи методологічних і теоретичних семінарів в системі партійної і комсомольської політосвіти (відповідальний комуніст М. Ю. Голянич), а також політичного інформування студентів. Система політзанять, єдиних політднів, участь у них керівного складу інституту загалом сприяють розвитку політичної культури студентів. Однак досить часто політзаняття підміняються різноманітними виховними заходами, у зв'язку з чим політична поінформованість значної частини студентів з питань міжнародних відносин, внутріполітичного життя залишається на низькому рівні.

Вимагає перебудови і сама організація політзанять. До їх планування і проведення необхідно залучати студентський актив. Болючим місцем ідеологічної діяльності є робота за місцем проживання студентів. Необхідно відмовитись від старих форм роботи в гуртожитках (проведення різноманітних масових заходів, лекцій та ін.). Основним змістом нашої роботи в гуртожитках повинні стати проблеми морального, естетичного виховання, питання внутрішньої культури в формі бесід, дискусій, круглих столів.

За звітний період партком не добився перелому в роботі стінгазет. Випуски номерів газет мали, як правило, парадний, ювілейний характер, не порушували проблем, що хвилюють студентів і викладачів. Завдяки зусиллям парткому і ректорату з вересня цього року почала виходити в інституті багатотиражна газета «Радянський педагог», що дасть змогу активізувати різні напрямки ідеологічної роботи, розвивати творчі нахили і здібності студентів, викладачів. Однак редакція газети потребує підтримки партійного, комсомольського, профспілкового активу, всього колективу інституту.

Акцентуючи увагу на проблемах ідеологічної роботи, необхідно зазначити, що новообраному партійному комітету необхідно закріпити перехід на демократичні методи планування і організацію ідеологічної діяльності, нові проблемно-дискусійні форми роботи.

Ідеологічна комісія не зуміла остаточно подолати паперовий стиль роботи. Тому необхідно переглянути перелік обов'язкових документів, скоротити різноманітні перевірки і комісії в партійних організаціях факультетів.

За звітний період мали місце порушення виконавської дисципліни по прийнятих парткомом рішень і планів, іноді з запізненням доводились до партбюро плани основних заходів по комуністичному вихованню.

Партійний комітет у звітному періоді працював над вирішенням завдань перебудови організаційно-партійної роботи. Він зосередив свою увагу на вдосконаленні стилю керівництва, підвищення бойовитості парторганізації, розвитку демократизації і гласності, зміцненні партійних рядів, підвищенні особистої відповідальності комуністів за доручену справу. Така лінія утверджувалася в діяльності партбюро і партгрупоргів.

Перебудовуючи свою роботу, партком скоротив кількість засідань і розглядуваних на них питань. Члени парткому стали подавати конкретну допомогу партійним організаціям факультетів і партгрупам. Більше стало демократичності в проведенні партійних зборів і засідань парткому. Підвищено вимогливість до звітів комуністів, особливо членів виборних партійних органів. Більш ефективною стала робота по охопленню комуністів дорученнями та організації їх виконання. Разом з тим залишилась наша стара хвороба, коли одні комуністи перевантажені дорученнями, а інші майже їх не мають.

Партком багато втрачає від проведення значної кількості масових заходів, тому що мало часу залишається на практичну роботу з людьми, на оволодіння політичними методами керівництва. В багатьох випадках члени парткому і секретар перетворювалися у фіксаторів невиконаних рішень, а потрібної організаторської роботи по їх виконанню не проводили. Має місце поблажливе ставлення парткому до винних за невиконання рішень і планів роботи. В цьому напрямку послабили роботу останнім часом члени парткому І. А. Батюженко та Т. М. Левченко.

Особливий напрям діяльності парткому — це щоденна допомога в роботі факультетським парторганізаціям і партійним групам.

Партком двічі протягом останніх двох років розглядав роботу партійних груп: студентської з факультету іноземних мов, а також партгруп фізико-математичного факультету. Активізували роботу, зокрема, партгрупи кафедр фізики, наукового комунізму і філософії (партгрупорги М. А. Рувінський, М. В. Кушнірюк).

Партійний комітет (заступник секретаря парткому по організаційній роботі Ф.Ф. Костишин) немає чіткої системи організації навчання партійного активу. В справі підвищення відповідальності комуністів, в тому числі керівників, ще слабо використовувалися співбесіди з ними в парткомі, партійних бюро.

У звітному періоді дещо активізували роботу профкоми інституту (В. Х. Яценюк, О. С. Левандовський). Але, незважаючи на неодноразову критику, і далі слабким місцем в їх роботі є організація соціалістичного змагання. В його проведенні чимало процентоманії.

Закінчилися звітно-виборні збори факультетських парторганізацій і партійних груп. В цілому вони відзначалися кращою, ніж в попередні роки, підготовкою і вищою активністю комуністів, сильнішим був критичний дух зборів. Тільки на адресу парткому, ректорату поступило більше 30 критичних зауважень і пропозицій, над їх узагальненням працює партком. Разом з тим звіти і вибори показали, що особистий приклад перебудови в багатьох парторганізаціях і партгрупах не показують керівні кадри, в тому числі декани, завідуючі кафедрами, партійні активісти.

Партком відзначає, що недоліків було б менше, якби його члени, і в першу чергу секретарі — колишній А. В. Крюков і сьогоднішній М. М. Яцура, — працювали більш цілеспрямовано і наполегливо, вимогливіше питали з комуністів, особливо з керівників, виборного партійного активу за реалізацію завдань перебудови.

СПИСОК

КАНДИДАТІВ, ЗАПРОПОНОВАНИХ КОМУНІСТАМИ ПАРТОРГАНІЗАЦІЙ ФАКУЛЬТЕТІВ, У ЧЛЕНИ ПАРТКОМУ ІНСТИТУТУ

1. **БАБІЙ Л. Т.** — доцент кафедри атеїзму, етики і естетики.
2. **БИЛИЦЯ Я. Т.** — асистент кафедри німецької мови.
3. **БУХВАЛОВА Н. О.** — секретар комітету комсомолу.
4. **ГОЛЯНИЧ М. Ю** — завідуючий кафедрою філософії і наукового комунізму.
5. **ЗАВГОРОДНЯ Т. К.** — доцент кафедри педагогіки і психології.
6. **КОНОНЕНКО В. І.** — ректор інституту.
7. **КОСТІВ В. І.** — асистент кафедри теорії та методики піонерської роботи.
8. **КОСТИШИН Ф. Ф.** — доцент кафедри історії КПРС.
9. **КУГУТЯК М. В.** — старший викладач кафедри історії СРСР і УРСР.
10. **МОЙСЕЄНКО В. І.** — доцент кафедри політекономії.
11. **ПОЛІЩУК В. П.** — старший викладач кафедри гри на музичних інструментах.
12. **ПИЛИПІВ В. М.** — старший науковий співробітник науково-дослідного сектору.
13. **СЕЛЬСЬКИЙ В. І.** — завідуючий кафедрою математики і природничих дисциплін.
14. **СОЯ М. М.** — доцент кафедри теорії та методики піонерської роботи.
15. **СТУПАРИК Б. М.** — доцент кафедри педагогіки і психології.
16. **ХОРОБ С. І.** — редактор газети «Радянський педагог».
17. **ЧОЛОВСЬКИЙ П. М.** — викладач кафедри гри на музичних інструментах.
18. **ЧОРНИЙ А. І.** — доцент кафедри історії КПРС.
19. **ФІЛАТОВА М. І.** — старший викладач кафедри англійської філології.
20. **ЯЦУРА М. М.** — секретар парткому.

29 жовтня в нашому інституті проходитиме обласна науково-практична конференція, присвячена 70-річному ювілею В. О. Сухомлинського, що широко відзначався в країні наприкінці вересня. На конференції буде працювати сім секцій, в роботі яких візьмуть участь учителі міста й області, науковці, студенти і працівники інституту.

ЙОГО СЛАВА НАВІК НЕМИНУЩА, ВІН НАРОДНИМ УЧИТЕЛЕМ СТАВ

Серце, віддане дітям

Василь Олександрович Сухомлинський належить до тих уславлених людей, які вражають своїм полум'яним життям, глибиною творчості і виключною працелюбністю. Ще за життя Василя Олександровича про нього казали: не людина, а цілий науковий заклад. За неповних двадцять років — 36 книг і брошур, серед яких — 28 монографічних праць, 600 статтей і публіцистичних виступів на сторінках центральних газет і журналів, понад 1200 художніх творів для дітей — такий творчий доробок учителя-вченого. Багато рукописів ще роками залишилися неопублікованими і після його смерті. Останніми словами, які прошепотів після дводобової втрати свідомості вмираючий Василь Олександрович своїй дружині Ганні Іванівні, були: «Дуже прошу тебе, Ганю, потурбуйся... про рукописи». Навіть крізь затуманений мозок він турбувався про те, щоб добірне зерно доброти, людяності, вірності, посіяне в рукописах, проросло буйноцвіттям сходів.

Слід його вічний, бо початок він брав з трудолюбивого учительського серця і вів до тисяч і тисяч дитячих сердець. Невичерпним джерелом творчості Василя Олександровича була практика, реальне життя Павлиської школи, якою він беззмінно керував протягом 22 років. Особливо плідними у творчому доробку були шістдесяті роки. В цей період майже щороку, а то й двічі на рік виходять його монографії: «Виховання колективізму в школі», «Педколектив середньої школи», «Виховання комуністичного ставлення до праці», «Виховання радянського патріотизму», «Як ми виховали мужнє покоління», «Духовний світ школяра» та ін.

До найголовніших, найгрунтовніших творів В. О. Сухомлинського належать його праці «Павлиська середня школа» і «Серце віддаю дітям». Остання праця багаторазово видавалась в нашій країні і за рубежем. Вона удостоєна першої премії Педагогічного товариства УРСР і Державної премії УРСР. Ця книга — визначне явище в педагогічній науці. В останнє п'ятиріччя свого життя педагог підготував праці «Сто порад учителеві», «Листи до сина», «Батьківська педагогіка». Останньою прижиттєвою публікацією В. О. Сухомлинського була стаття «Слово до учнів» (1 вересня 1970 р.), опублікована в «Правді», а 2 вересня 1970 р. перестало битися серце, віддане дітям. Передсмертний заповіт Василя Олександровича про рукописи поступово втілюється в життя. Уже 18 років, як немає з нами видатного педагога, а світ побачили ще 18 його книг, з них — 12 монографій, 6 збірників казок.

У світ вийшли п'ять томів «Вибраних творів» українською та російською мовами. Загальний тираж праць В. О. Сухомлинського на 50-річчя з дня народження становить три мільйони екземплярів, на 70-річчя — 12 мільйонів примірників, які видані 53 мовами народів світу. Це свідчення великого потягу до творчості В. О. Сухомлинського.

В. О. Сухомлинський — вчений-педагог. У 1955 році в НДІ педагогіки України захистив кандидатську дисертацію «Директор школи — організатор навчально-виховного процесу». З 1957 року — член-кореспондент Академії педагогічних наук РРФСР, з 1958 р. — Заслужений учитель УРСР.

Партія і уряд віддали належне заслугам педагога. Він був нагороджений двома орденами Леніна, багатьма медалями Союзу РСР, медаллю А. С. Макаренка. В 1968 р. йому присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці. Того ж року він був обраний членом-кореспондентом АПН СРСР. Праці В. О. Сухомлинського живуть і живлять нашу педагогічну науку і практику. Саме на його ідеях віри у сили дитини зародилась педагогіка співробітництва. Виховання, на думку видатного педагога, це не усунення недоліків в характері дитини, а утвердження в ній доброго, допомога у подоланні негативного. Послідовник А. С. Макаренка спирався на краще в дітях, вимагав і від інших педагогічного такту, майстерності в роботі з дітьми. Підносити людину, а не принижувати її, як це роблять окремі педагоги. Процес навчання, на думку В. О. Сухомлинського, успішний лише тоді, коли грунтується на позитивних емоціях.

Новаторство В. О. Сухомлинського — в наступності. Новаторство без наступності це видумане новаторство. Засвоївши ідеї марксистсько-ленінської педагогіки, класичну педагогічну спадщину, народну педагогічну мудрість, передовий навчально-виховний досвід, В. О. Сухомлинський продовжив кращі традиції гуманізму в педагогіці. Він випередив свій час. Ідеї гласності, демократизації, гуманізації освіти, проголошувані В. О. Сухомлинським, тільки в умовах перебудови мають змогу набути реального значення. Все творче життя В. О. Сухомлинського, вся його діяльність, новаторський підхід до справи виховання і навчання — це намагання до того, щоб зробити життя дітей щасливим. Його думки, його серце віддані дітям, і за це в день 70-річного ювілею низький уклін тому, хто наближав наше сьогодення.

В. ХРУЩ.
Завідуючий кафедрою педагогіки і психології, доцент.

ВАСИЛЬ ОЛЕКСАНДРОВИЧ СУХОМЛИНСЬКИЙ (1918—1988)

Невичерпне джерело

В умовах перебудови вищої і середньої школи важливе значення має проблема вивчення передового педагогічного досвіду. До найбільш життєдійних джерел педагогічної мудрості належить творча спадщина В. О. Сухомлинського. Її вивчення — необхідна умова професійного становлення майбутнього педагога. В той же час на державних екзаменах, як про це не сумно говорити, питання про значення творчості В. О. Сухомлинського, педагогічні ідеї і їх реалізацію в практиці роботи школи є для студентів-випускників одними з найбільш складних. Значною мірою така ситуація зумовлюється тим, що в програмах психолого-педагогічних дисциплін вивченню творчості В. О. Сухомлинського ще не відведено належної уваги. Тільки в курсі «Історія педагогіки» передбачено спеціальне вивчення спадщини видатного педагога, та й то в оглядовому плані. Кафедрою педагогіки і психології сплановано проведення семінарського заняття для студентів IV курсу. За творами В. О. Сухомлинського окремі студенти пишуть дипломні і курсові роботи, вивчають, аналізують його ідеї в процесі роботи наукової студентської проблемної групи. Кафедрою зібрано і передано цікавий матеріал в музей освіти Прикарпаття.

Спільно з обласним управлінням народної освіти і міським відділом народної освіти підготовлено і 20 жовтня буде проведено міську науково-практичну конференцію «Реалізація педагогічних ідей В. О. Сухомлинського в умовах перебудови школи». На пленарному засіданні з доповіддю про науково-педагогічні ідеї В. О. Сухомлинського і їх творчий розвиток виступить завідуючий кафедрою педагогіки і психології доцент В. Д. Хрущ. Про реалізацію педагогічної спадщини видатного педагога в практиці роботи школи розповість директор СШ № 16 м. Івано-Франківська І. Ф. Лосюк. Проблематика семи секцій, в роботі яких візьмуть участь викладачі вузу, педагоги міста, директори, вчителі та старші піонервожаті, що проходять перепідготовку в інституті, студенти всіх факультетів, торкається широкого кола питань. Це проблеми ідейно-морального естетичного, трудового виховання. Окремі секції розглядатимуть питання реалізації педагогічних ідей В. О. Сухомлинського про управління і самоврядування, взаємодію школи, сім'ї і громадськості в умовах перебудови школи.

Активізуватиметься літературно-педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського і її виховне значення. З доповідями виступлять 26 викладачів, зокрема, І. Я. Гришай, кандидат педагогічних наук, доцент, Заслужений вчитель УРСР, декан ФПК ОНО, Б. М. Ступарик, заслужений працівник профтехосвіти УРСР, М. Г. Стельмахович, декан факультету підготовки вчителів початкових класів та інші. Про реалізацію ідей В. О. Сухомлинського доповідатимуть 30 керівників, вчителів, класних керівників шкіл міста. Серед них доповідь про роль образотворчого мистецтва в навчально-виховному процесі школи вчителя-методиста СШ № 5 К. Й. Медвідь, виступи старших вчителів В. П. Проців (середня школа-інтернат), І. М. Левицької (СШ № 21), Я. С. Драк (СШ № 15), Л. І. Стеценко (СШ № 1), С. П. Шевченко (СШ № 9), А. В. Стулковської (СШ № 4), Н. І. Байдюк (СШ № 13) та ін.

Безумовно, матеріали конференції послужать пропаганді спадщини В. О. Сухомлинського серед студентів, педагогічної громадськості міста.

Однак поза увагою залишилося ряд важливих проблем. Зокрема, проблеми дидактики в творчості В. О. Сухомлинського. В їх обговоренні могли б взяти активну участь кафедри фізико-математичного, художньо-графічного факультетів, факультету іноземних мов, кафедри історичні та російської словесності, які не подали доповідей на конференцію. Думається, що активніше роботу по пропаганді творчості В. О. Сухомлинського повинен вести комітет комсомолу вузу, комсомольські організації факультетів, студентський клуб. Експозицію про творчість В. О. Сухомлинського (як і Макаренка А. С.), при умові виділення приміщення, міг би розгорнути музей освіти Прикарпаття. Адже творча спадщина В. О. Сухомлинського —невичерпне джерело професійного становлення майбутнього педагога.

В. МОЦЮК.
Доцент кафедри педагогіки і психології.

Назавше в пам'яті нетлінній

В експозиції народного музею освіти Прикарпаття постійно демонструються фотокопії, репродукції пам'ятників історії та культури, зокрема, на честь видатних педагогів: К. Д. Ушинського, Н. К. Крупської, А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського. В музеї експонується повне зібрання творів Василя Олександровича, путівник по музею, програми і матеріали конференцій, присвячених учителю-новатору, планшети, листи-оригінали, написані видатним педагогом на адресу інституту.

При народному музеї освіти Прикарпаття працює науково-педагогічний клуб «Ватра». Слова В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям» — такий девіз клубу. Його створення почалося з колективного листа видатному педагогові. В спадщині відомого Павлиського учителя, з яким листувалося перше покоління «ватрівців», гуртківців захопила романтика казки. Вона звучала не тільки на заняттях клубу, але й з'явилась у стінгазетах, на заняттях з педагогіки, у базових школах.

Музей проводить велику інтернаціональну роботу. Зміцнюються зв'язки зі студентами педвузів союзних республік. Зокрема, таджицькі друзі надіслали нам примірник вузівської багатотиражки з цінними матеріалами про В. О. Сухомлинського, що тепер експонуються в нашому музеї.

Перший комсорг інституту Т. В. Василькова, учасниця Великої Вітчизняної війни, яка нині працює в Куйбишеві, на запрошення ради музею двічі приїздила на зустріч з студентами інституту. В центрі її спогадів — розповідь про багаторічну дружбу з В. О. Сухомлинським. Саме вона в своєму місті стала популяризатором творчості відомого педагога, який надсилав їй для рецензії свої педагогічні праці. Один із листів В. О. Сухомлинського до Т. Васильковой представлений в експозиції музею.

Педагогічна громадськість Прикарпаття творчо підходить до вивчення спадщини видатного педагога. За останні роки в області склалась певна система узагальнення і впровадження кращого педагогічного досвіду в практику, немало робиться у справі підвищення науково-педагогічного потенціалу сільської школи, творчого розвитку спадщини В. О. Сухомлинського в сучасних умовах.

Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського вимагає глибокого вивчення. Вона є невичерпним джерелом для творчих пошуків ефективних шляхів, форм і методів удосконалення навчально-виховного процесу в школі.

О. ІВАСИШИН.
Доцент кафедри педагогіки і психології.

ОБГОВОРЮЄМО ДОКУМЕНТИ ПРО НОВУ ШКОЛУ

Не заучувати, а вчити

Одним з найбільших недоліків нашої загальноосвітньої середньої школи вважається заучування навчального матеріалу. Така форма притуплює учнів, відбиває їх бажання серцем і розумом сприймати явища життя і природи. Через це дуже часто школярі не вміють думати, спостерігати, аналізувати...

Нині, як ніколи раніше, особливу важливість набуває вміння здобувати і вдосконалювати знання самостійно. Саме це й не знайшло свого достатнього відображення в проекті Положення про середню загальноосвітню школу. Тільки в пункті 7-му вказано, що школа найперше покликана забезпечити «формування у школярів уміння і бажання вчитися».

З цього приводу, гадаю, буде доречним і необхідним у пункті 8-му після слів про те, що школа закладає фундамент, міцний грунт загальноосвітньої підготовки додати й «уміння вчитися». Таке включення пропонованого доповнення не тільки актуалізує завдання сучасної школи, але й примусить педагогічні інститути значно поліпшити підготовку вчителів до формування у дітей умінь і навичок учитися.

А. РУБЛІКОВ.
Старший викладач кафедри політекономії.

Залежить від нас

Напевно, проблеми в студентському самоврядуванні є не тільки в нашому інституті, а й в більшості вузів міста. І думаю стверджувати, що в котромусь з них самоврядування добре налагоджено, ніхто не стане. Дещо більших успіхів домігся щодо цього комітет комсомолу інституту нафти і газу.

У нас проблем в самоврядуванні досить. Більшість питань поки що вирішується формально. Чому? Причин багато. Вважаю, що одна з них — незадовільна робота в цьому напрямку комітету комсомолу, комсоргів факультетів, а ще — пасивність наших же студентів у справі конкретного вирішення поставлених завдань. Вже скільки разів питання студентського самоврядування розглядалось на комсомольських зборах, засіданнях комітету комсомолу, організовувались «круглі столи», проблемні групи по вивченню питання! Слова, слова, слова... І більш нічого.

17 червня 1987 року прийнята постанова Міністерства освіти СРСР, ВЦРПС, ЦК ВЛКСМ «Про першочергові заходи по розширенню участі студентів в управлінні вищими навчальними закладами», де, зокрема, наголошується: «В умовах прискорення соціально-економічного розвитку країни і демократизації суспільно-політичного життя радянського суспільства зростає роль вищих навчальних закладів у реалізації «Основних напрямів перебудови вищої і середньої спеціальної освіти». Отже, вже більше року діє такий документ. Проте, де «діє», а де про нього й не чули.

Що ж зроблено в нашому інституті згідно з положеннями цієї постанови? Відрадно, що студенти входять до складу ради інституту. Немає сумніву, що сюди обрано кращих — відмінників, громадських активістів. Але в раді близько сорока членів, та з них від студентів лише троє — Оксана Микитин (філфак, IV курс), Оксана Архамула (педфак, V курс), Оксана Дзвін (музпед, IV курс). Мабуть, дівчата сумлінно і серйозно ставляться до своїх обов'язків, але що саме вони роблять і які питання піднімають на засіданнях — невідомо. Сподіваємося, що тепер нам зможе допомогти у висвітленні роботи студентів — членів наукових та суспільних організацій інституту наша багатотиражка. Дещо більший склад студентів у новоствореній раді науково-технічної творчості молоді (голова ради професор П. С. Федорчак). Сюди входять юнаки і дівчата від усіх факультетів, включаючи й голів навчально-виховної комісії, і відповідальних за наукову роботу. Як член ради НТТМ можу стверджувати, що більшість питань наукових робіт студентів, проблеми організації олімпіад, наукових конференцій і т. п. вирішується саме завдяки роботі цієї ради.

На факультетах тепер ввійшло «в моду» організовувати так звані студентські деканати і обирати студентського декана, особливо відзначається в цьому відношенні художньо-графічний факультет. Проте, назва назвою, а методи і стиль роботи лишаються старі. За що ж відповідає студентський декан? Планувалося — за пропуски без поважних причин, неуспішність, разом із старостатом може позбавити стипендії, вирішити питання про надання гуртожитку, організувати виставку наукових та художніх робіт. Як для початку — непогано. Ідею підтримали, взяли на обговорення в групи і... обговорюють по нинішній день. От і виходить — самі пропонуємо, самі й не виконуємо. Говорити ж воно значно легше!

А скільки проблем з розподілом гуртожитків і стипендій! Візьму для прикладу гуртожиток № 2. Неодноразово студенти пропонували і навіть наполягали перевести його на повне самоврядування. Для початку думали обрати студентського коменданта, на денне чергування в гуртожитку взяти тільки студентів, та й чимало інших пропозицій висували жителі гуртожитку. Тепер, правда, не дуже охоче. І не дивно. Адже комітет комсомолу з великим піднесенням обіцяв підтримку на двадцять п'ятій звітно-виборній конференції. Рік минув — ні підтримки, ні згадки. Про проблеми студентського самоврядування, мабуть, краще зможуть розповісти самі студенти, члени студрад. Тільки ось питання, чому ж так невдало, м'яко кажучи, склався стан справ із самоврядуванням в нашому інституті? Думаю, винуватці цього — члени комітету комсомолу. Більшість їх зовсім не цікавиться питаннями самоврядування і навіть не намагаються допомогти в їх вирішенні. Як зрештою, не прагнуть поліпшити стан справ і самі студенти.

Розумію, що відразу розв'язати всі ці проблеми неможливо. Що я можу запропонувати? Для початку давайте все ж-таки вирішимо питання про гуртожиток № 2. Мабуть, найближчим часом варто було б зібрати комітет комсомолу спільно з студентською радою гуртожитку і намітити конкретні завдання, які реально можна було б вирішити. Оце й буде конкретний початок конкретної роботи.

О. КОНОВАЛОВА.
Студентка філологічного факультету групи НР-41.

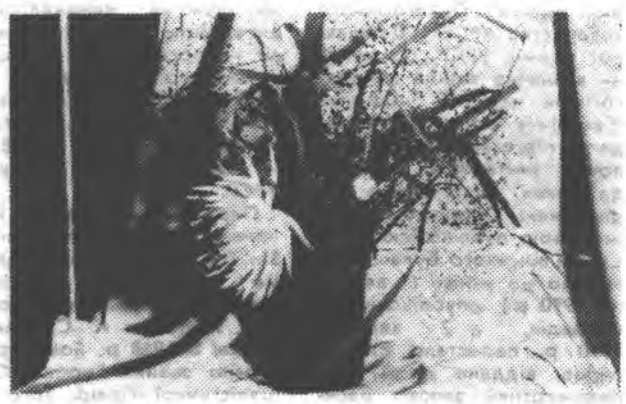

Миттєвості прекрасні

Осінь завжди навіває смуток, згадки про тепло і яскраві барви літа. Саме в цей час, як ніколи, хочеться його зупинити, зберегти нев'янучу красу квітів, хоч один ще раз внести в кімнату разом з букетом спогад про сонячні дні.

Саме це спробували зробити і дівчата 11-ої групи факультету підготовки вчителів початкових класів, влаштувавши виставку композицій з квітів «Осіння симфонія». Зі смаком поєднали вони полум'я осіннього листя з графічним обрисом сухих гілок і ніжністю жоржин. Сподобався відвідувачам кумедний дракончик з каштанів і листочків клену — символ цього року, не залишили байдужими композиції «Чорний камінь», «Миттєвості прекрасної осені». На знімках П. Кришталовича — кращі композиції виставки.

Н. ЯСИНСЬКА.

КОМПОЗИЦІЇ З ВИСТАВКИ:
«ДРАКОНЧИК»;
«В ПРИРОДІ ВСЕ ПРЕКРАСНЕ»;
«МИТТЄВОСТІ ЧУДОВОЇ ОСЕНІ».

ОПОВІДАННЯ

Сини баби Дорушки

ТОДІ на нашій вулиці майже під кожною хатиною стояли приземкуваті лавочки на товстих ногах-колодах, у городчиках, попідтинню, цвіли ніжні сережки, витикав з-поміж штахетин свої колючі лапки агрус, ніжно перешіптувались тополі.

На кожній такій вулиці на радість малечі обов'язково живе якась дивакувата, незвичайна людина. У нас такою була баба Дорушка. Навіть коза в неї була не біла чи сіра, а чорна, аж лискуча, немов чорт, що мальований у моїй книжці з казками.

І ніхто про Дорушку нічого не знав, не відали навіть, звідки вона взялася у нашому селі. Лише дорослі казали, що поселилась баба у своїй, колись порожній хатині, яка поглипувала на білий світ трьома невеличкими віконцями з горба над Млинівкою, одразу ж по війні.

Жила Дорушка відлюдкувато. У гості до неї ніхто ніколи не ходив-не їздив, і бабин сусід, дядько Василь, сидячи на лавці і спритно скручуючи однією рукою (другу втратив на війні) «козячу ніжку», часто скаржився нам:

— Ото, хлопці, порадував мене бог. За рік з її уст й слова не почуєш.

До того ж Дорушка знялася на травах. Як тільки свіже весняне сонце і теплий туман зганяли сніг у Млинівку і до нового зазимку, майже щоранку, коли ми ще додивлялися свої дзвінкі бурштинові сни, вона йшла до лісу, на Просіч, чи на зарінки по зілля.

Коли стомлені від цілоденної біганини і забав, зі щедро розфарбованими зеленкою колінами і ліктями, ми збиралися увечері під старою тополею на своє віче, ой скільки усякого різного було мовлено-перемовлено про стару Дорушку. Найменший серед нас, Петрик, після тих розмов, бувало, боявся сам іти додому, і ми вели його на подвір'я усією ватагою. Та й у нас коло бабиної хати часто бігали по спині мурашки.

Але ранок зовсім злизував страхи, і наш гурт дружно біг на край вулички стрічати Дорушку. Вона тихо ступала, згорблена, сива, немов голуб, довговолоса, у довгій, до п'ят, картатій спідниці. В одній руці костур, в другій — зілля, зібране оберемком у стару хустку. Звідти стирчали то зірочки звіробою, то малинові свічки двоколоскової ефедри, то афинник.

Ми бігали довкруж неї і навперебій просили:

— Поворожи! Поворожи!

А Дорушка мовчала і дивилася перед себе, ніби мусила побачити щось дуже важливе й боялася втратити.

А ще у Дорушки були райські яблука. На вулиці їх не мав більше ніхто, і вони здавалися нам смачнішими від усіх ласощів на світі — навіть за обсипані цукром подушечки.

У набіги на ці яблука наша зграя при кінці літа пускалася кожен день. Як чудово було повзти по моріжку, перелізати, підсаджуючи один одного через пліт, мчати до яблунь, хапатися за нижчі гілки, втягувати в плечі голову під рясною зливою дрібних червонощоких яблучок і хутенько збирати їх у запазуху чи в кишені!

А потім починалося найцікавіше. Хтось підкрадався до бабиної хатини і молотив по стіні палицею. Коли Дорушка, важко ступаючи, показувалася з-за рогу оселі, наша толока вже сиділа верхи на плоті. Стара опиралася на свій кривий костур і якимось незвично дзвінким голосом гукала:

— О-от сини у відпустку приїдуть! То вже вам штани поспускають!

Ми реготали і стрибали з плоту додолу.

Але, якщо чесно, то мені після таких бабиних обіцянок ставало трохи моторошно. Якось навіть приснилися два вусатих злих дядьки. Один немов би крутив мені вуха і стягував штани, а другий тримав у руках щось подібне до батькової попруги.

Та сини до Дорушки так і не приїжджали.

...Одного разу, граючись у «палочку-виручалочку», ми почули жалісливе мекання і побачили, що на вулиці не вистачає чорної бабиної кози. Ми прибігли до Дорушчиної хати і стали хором мекати разом з козою, аби баба швидше прокинулася і випустила її. Але стара все не виходила. Ми враз замовкли і побігли по дядька Василя.

Дядько Василь спочатку постукав у двері пальцями, потім забухкав кулаками, далі знайшов тріску, просунув її між вушком й дверима і відкинув защіпку...

— Ідіть, хлопчики, йдіть грайтеся, — замахав дядько рукою, з'явившись на дверях...

Надвечір весь наш гурт сидів під старою тополею. Ми знали, що Дорушка померла, нам було її шкода, але за день це відчуття пригамувалося і тепер ми були стурбовані, чи гратиме, коли повезуть бабу на цвинтар, музика, як тоді, коли ховали діда з сусідньої вулиці. Нам дуже хотілося, аби знову прийшли музиканти з великим барабаном і блискучими трубами й таріжками.

Дядько Василь підійшов до нас і присів поруч на траву. Він чомусь ніяк не міг скрутити своєї «козячої ніжки»...

— От воно, хлопці, як!.. — заговорив дядько. — Воно ж не можна не дати родині знати. То я адреси дивитися став. Але ж немає ніде. А в шухляді стола, під свічками, похоронки... Володькою та Михайликом звали... Під саму перемогу вже це... Ось воно, хлопчики, як...

— А що таке похоронки? — несміливо спитав наймолодший серед нас Петрик, коли дядько Василь пішов.

— Це коли тата уб'ють, — приглушено відповів хтось.

Ми сиділи під тополею, мовчали і думали.

...Райські яблука того літа вродили на диво. Двома великими вогнищами горіли коло порожньої Дорушчиної хати яблуні. Тільки в приморозки їх погасив вітер.

І коли нині йду по тій нашій вулиці, кожен раз здається мені що ось-ось побачу, як Дорушка, згорблена, сива, немов голуб, важко ступає, спираючись на костур, ось-ось почую, як нежданно дзвінким голосом гукне:

— О-от сини у відпустку приїдуть.

П. БИСТРЕЦЬ.

«СОВЕТСКИЙ ПЕДАГОГ» — орган парткома, ректората, профсоюзных комитетов и комитета ЛКСМУ Ивано-Франковского государственного педагогического института имени В. Стефаника. Газета выходит на украинском языке.

Редактор С. І. ХОРОБ.

Газета виходить один раз на тиждень — у вівторок. Формат — 0.5 друкованого аркуша газети «Правда». АДРЕСА: 284000 м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57.

Івано-Франківська обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі облвиконкому. м. Івано-Франківськ, вул. Чапаєва, 78.

Ціна 3 коп.
Тираж 2000.
Зам. 1203.
БЧ 14263